

Mensen op de Stille Wille

Gesprek met Marja de Kroon: “Geen heimwee, wel nostalgie!”

Kortgeleden kwam mijn vrouw Marlies thuis met het bericht dat ze op het sportcentrum Medifit in Moergestel een vrouw had ontmoet met bijzondere verhalen over de Stille Wille. Ze heet Marja de Kroon en is vlak bij de Stille Wille geboren en opgegroeid. Bovendien woonde ze tussen 1990 en 2000 op het landgoed, dus het leek mij een leuk idee haar te vragen voor een gesprek in deze serie.

Marja vertelt dat ze in 1963 is geboren in een gezin van 5 kinderen, waarvan zij de middelste is. Ze woonden in de boerderij in de bocht van de Bekersberg. Vanuit hun woning keken ze uit op het stuk land dat nu de Stille Wille is.

Het gebied van 50 ha was indertijd onderdeel van het Landgoed Baest en in bezit van de familie Berkelmans. Deze familie had een schoenfabriek in Oisterwijk en woonde in de Villa Beekersberg, in het stukje bos tegenover de ingang van De Stille Wille. Het gebied diende als privé-jachtterrein van de familie.

Vanaf de zestiger jaren pachtte de familie De Jong het stuk land van Berkelmans. In 1972 werd Jan de Jong Sr. eigenaar en hij trok met zijn gezin in de villa. De Jong was intussen begonnen met de ontwikkeling van het bungalowpark De Stille Wille.

Aanvankelijk had Marja's vader een stuk grond dat nu ongeveer het gebied tussen de Bremlaan, het zwembad en de Reigerlaan bestrijkt (zie blauw omkaderde deel kaart). Er stond ook een veldschuur. Daarnaast bezat hij ook een enkele andere weilanden in het gebied van het huidige landgoed. Door een ruilverkaveling moest hij het terrein opgeven, maar in ruil daarvoor kreeg hij een flinke lap grond achter de boerderij terug. De kinderen van de familie De Kroon bleven echter vaak spelen in het grote bos op de Stille Wille en ze zwommen in een visvijver, die later is gedempt voor de bouw van het receptiegebouw.

Later maakten ze gebruik van het vernieuwde zwembad waarvoor Jans zoon Martin zich sterk had gemaakt. Tijdens de bouw van het zwembad 2.0 verongelukte Martin met zijn auto. Een gedenkplaat aan de muur in het zwembad herinnert aan die tragische gebeurtenis.

Tussendoor vertelt Marja een mooie anekdote uit de tijd dat haar vader nog bouwland pachtte op De Stille Wille. Haar vader en moeder hadden pakken hooi verzameld en op de kar gestapeld. Marja mocht bovenop het hooi zitten, terwijl haar vader met de trekker reed. Op de Bremlaan schoven de pakken uit elkaar, zodat Marja tussen het hooi naar beneden zakke. Moeder, die achter de wagen fietste, schrok verschrikkelijk en probeerde haar man te laten stoppen. Maar ze kon de hooiwagen niet passeren en het geluid van de trekker overstemde haar geroep. Ze heeft toen in sneltreinvaart een omweg gemaakt via De Drie Eiken, Sparrenlaan en Berkenlaan, waarna ze de kar kon laten stoppen en Marja uit het hooi gehaald kon worden. Alle drie waren ze enorm geschrokken.

Volgens Marja werden rond 1968 de eerste recreatiehuisjes gebouwd, aan het Hazepad. Sommige bungalows werden direct verkocht; anderen verhuurd. Marja had een goed contact met Jan de Jong en zijn vrouw Nelly en zij werd al snel ingeschakeld voor het schoonmaken van de verhuurde bungalows. Ook werkte zij in de villa en in het huis tegenover de receptie (SW 2) waar Oma Broere woonde, de moeder van Nelly.

Marja herinnert zich nog dat zij twee huizen schoonmaakte van de toenmalige doelman van PSV, Jan van Beveren. De bekende keeper had ze als investering gekocht aan De Drie Eiken en hij verhuurde ze als vakantiewoning. Ook de Sparwinkelier uit Moergestel had een recreatiebungalow. Dat huis stond aan de Bremlaan, vlakbij de kruising met De Drie Eiken. Heel bijzonder was dat de winkelier de woning in dezelfde stijl had laten bouwen als zijn winkel. De bewoners van De Stille Wille noemde zijn huis dan ook 'De Spar'.

Ze werkte ook voor de Ridderkerkse familie Van Meurs, die aan de Bonte Spechtlaan een vakantiewoning had. De heer des huizes liep altijd rond in een knickerbocker en lange kousen. Hij was dol op eekhoorns en voerde ze regelmatig bij en zelfs in huis. Op een dag maakte Marja aanstalten het huis schoon te maken toen ze een enorme wanorde aantrof en er hing een enorme stank. Die bleek van een dode eekhoorn te komen, die per ongeluk was ingesloten en op zoek was geweest naar voedsel. Marja kon de familie bijtijds waarschuwen en adviseren om hun komst nog even uit te stellen.

Mijn vraag of Marja's werk op De Stille Wille goed betaald werd, beantwoordt ze bevestigend. De Jong betaalde niet slecht; zij kreeg een flink deel van de schoonmaakkosten die de huurders moesten betalen. Ze verdiende in elk geval een stuk meer dan bij het aardbeienplukken, wat door veel jeugd gedaan werd.

De aanwezigheid van De Stille Wille zorgde ook voor extra inkomsten voor het gezin De Kroon. Marja's vader, broer en zwager mochten van De Jong op gezette tijden het bos uitdunnen. De gekapte dennen waren ongeschikt als brandhout, maar vader De Kroon had met het houtbedrijf Van Dal uit Esbeek de afspraak dat zij het dennenhout mochten ruilen tegen eiken. Zij kregen voor elke drie wagens met dennen een wagen met eiken terug. Het eikenhout werd gekleefd en in porties verkocht aan de bewoners van het park. Ook verkochten ze melk en eieren aan mensen van De Stille Wille.

Met een brede glimlach vertelt Marja dat er heel regelmatig voor melk een man in een Mercedes kwam die al snel de naam meneer Mercedes kreeg. Hij had de gewoonte om te betalen met een briefje van 100 gulden.

En daar voegde hij dan aan toe: "Daar heb je zeker niet van terug?" Dat was natuurlijk het geval en de man vertrok dan weer met het geld én de melk. Daaraan ergerde Marja zich zo erg dat ze het niet meer accepteerde. Haar moeder vond dat zij haar mond moest houden,

maar haar vader was het met haar eens. Toen meneer Mercedes weer melk kwam halen en met een briefje van 100 wilde betalen, nam Marja het biljet aan en zei ze: "Na al die jaren niet betaald te hebben, is dit wel genoeg!" Verontwaardigd vertrok de klant en hij liet zich niet meer zien.

Toen Marja in 1990 het huis uit ging, heeft ze ook zelf een tijd op De Stille Wille gewoond. Het was een klein huis aan de Nachtegaallaan (nr. 100), waarin ze tot 2000 met veel plezier woonde. Ook toen al was er soms onvrede onder de bewoners. Zo waren veel bewoners het niet eens met de plannen van eigenaar De Jong om naast het park een groot golfterrein te ontwikkelen. Dat plan ging uiteindelijk niet door. Marja vertrok van het park omdat haar vriend Nico niets voelde voor het kopen van een huis met erfpacht. Zij verhuisde naar Moergestel, waar zij en Nico nog steeds wonen. Samen fietsen ze geregeld over het landgoed waaraan ze heel goede herinneringen bewaart. Ik vraag haar of ze heimwee heeft naar De Stille Wille. "Nee", antwoordt ze, "geen heimwee, wel nostalgie!"

Koos van Kampen